

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Založení ovocné aleje v lokalitě Lamplotův háj

Dosadby dřevin v nivě (lokalita Lamplotův háj)

© Koalice pro řeky 2018

Vydáno v rámci projektu „Obnova krajinných struktur na pozemcích obce Čehovice“, podpořeného Ministerstvem životního prostředí a Nadací Ivana Dejmalá. Příručka nemusí nutně odrážet stanoviska a názory dárců.

Ministerstvo životního prostředí

Dokumentace navrhovaného opatření

1. Úvod:

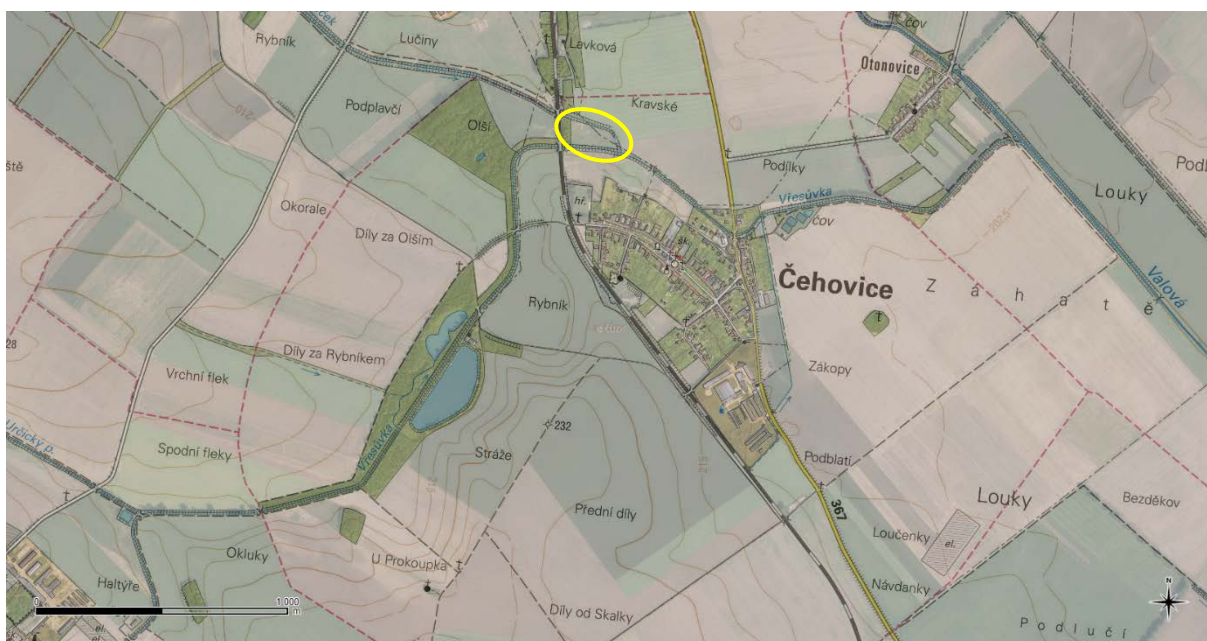
Projektová dokumentace popisuje Založení ovocné aleje v lokalitě Lamplotův háj a Dosadby dřevin v nivě (lokalita Lamplotův háj) v rámci projektu Obnova krajinné mozaiky na pozemcích obce Čehovice v k.ú. Čehovice, v okr. Prostějov, Olomouckém kraji. Navrhuje konkrétní postupy a opatření k provedení zásahů v nelesní zeleni. Řeší výsadbu liniové a plošné krajinné zeleně pro zvýšení pestrosti a zlepšení funkcí stávajících krajinných prvků v lokalitě.

2. Lokalizace zájmového území projektu:

Kraj (NUTS 3)	Olomoucký kraj (CZ071)
Okres (LAU 1)	Prostějov (CZ0713)
Obec s rozšířenou působností (P3)	Prostějov (okres Prostějov)
Obec:	Čehovice
Příslušný stavební úřad:	Stavební úřad Magistrátu města Prostějova
Katastrální území [kód kú]:	Čehovice [618829]

Zájmové území, širší územní vztahy

Obec Čehovice se nachází v zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině. Na pozemcích obce postupně vznikají prvky obnovující ekosystémové funkce krajiny, jejich kvalitu lze však stále ještě významně zvýšit.

↑ Mapa: dotčená lokalita v širších územních vztazích vymezená žlutou linií na podkladu Základní mapy 25 a ortofoto (podklad zdroj: ortofoto, ZM25 – WMS ČUZK)

Specifikace pozemků dotčených realizací:

Katastrální území [kód]	Parcela číslo	Výměra v m ²	Druh pozemku (dle KN)	Způsob využití (dle KN)	Vlastník
Čehovice [618829]	1001/1	6521	ostatní plocha	zeleň	Obec Čehovice, č. p. 93, 79821 Čehovice

↑ Tabulka: výčet dotčených parcel

↑ Mapa: dotčená parcela KN na podkladu ortofoto, dotčená parcela vyznačená žlutou, ostatní parcely bílou linií. (podklad zdroj: ortofoto, KN – WMS ČUZK)

3. Popis a posouzení výchozího stavu lokality před realizací opatření

3. 1 Přírodní podmínky

Řešené území leží v geomorfologickém celku Hornomoravský úval, podcelku Prostějovská pahorkatina, okrsku Romžská niva a Kojetínská pahorkatina. Z hlediska geologických poměrů dominují v území holocénní deluviofluviální hlíny kvartéru. Dle mapy potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuselová a kol. 1998) jsou potencionální přirozenou vegetací zájmového

území společenstva černýšových dubohabřin. Hlavními dřevinami zastoupenými v přirozené druhové skladbě jsou dub letní (*Quercus robur*), dub zimní (*Quercus petraea*), líp srdčitá/malolistá (*Tilia cordata*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), javor mléč (*Acer platanoides*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*). Na stanovištích trvale ovlivněných vodou převládá mozaika společenstev jilmových doubrav.

3. 2 Charakteristika lokality

Obec se nachází v zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině. Na pozemcích obce postupně vznikají prvky obnovující ekosystémové funkce krajiny, jejich kvalitu lze však stále ještě významně zvýšit.

Lokalita Lamplotův háj se nachází cca 1500 m SV směrem od lokality u rybníka. Oblast tzv. Lamplotova háje a okolí tvoří skupina starých i mladých hlavatých vrb, z nichž některé vyžadují ořez. Vyskytují se zde i fragmenty vlhkých luk. Lokalita je však otevřena větrům z okolních polí, což negativně ovlivňuje její mikroklima. Podél polní cesty, vedoucí po okraji této lokality, je prostor pro výsadbu dřevin, které zvýší biodiverzitu a potravní nabídku pro ptáky a hlodavce, a budou tvořit ochranné pásmo snižující negativní vlivy z okolní intenzivně obhospodařované krajiny.

4. Zdůvodnění potřeby realizace opatření

4. 1 Popis změn přispívajících k posílení přirozených funkcí krajiny dosažených realizací projektovaných opatření, kvalita dosažených pozitivních změn

Hlavní cílovou skupinou projektu je samospráva a obyvatelé obce Čehovice. Další cílovou skupinou jsou vlastníci pozemků a subjekty hospodařící v krajině v okolí (okres Prostějov). Projekt zlepšuje stav stávajících významných krajinných prvků, omezuje výskyt invazivních druhů dřevin a zvyšuje biodiverzitu území tvorbou nových biotopů a změnou managementových metod. Posíleny budou ekostabilizační funkce stávajících krajinných prvků, protože budou vysazovány autochtonní dlouhodobé dřeviny.

V porovnání s výchozím stavem se zlepšují podmínky pro dotčenou biotu. Výsledky projektu budou replikovatelné v podobných lokalitách s využitím osvětových materiálů zpracovaných v rámci projektu.

4. 2 Kvantita dosažených pozitivních změn

Zeleň je nezastupitelnou složkou životního prostředí. Zvláště dřevinná zeď je složkou životního prostředí, která má na ostatní složky životního prostředí převážně pozitivní vliv. Plochy zeleně mají vliv:

- na snížení a vyrovnání teploty vzduchu, nejpodstatněji se zeď projevuje při tlumení tepelného vyzařování, osluněné a vyhřáté plochy mají podíl na pohlcení tepla 4-10%, stromy 30-50%)

- zvýšení relativní vlhkosti, vzduch v zastavěném území je o 20-30% sušší než vzduch v místech s převahou zeleně
- podstatné snížení pohyblivosti vzduchu a jeho usměrňování
- tlumení účinků inverze
- zásadní vytváření biotopů pro faunu.

K těmto bioklimatickým a ekologickým účinkům se přidružuje celá řada vlivů estetických, psychologických a také hygienických:

- vegetační prvky vyrábí kyslík, měkké druhy rostlin vylučují prchavé látky (fytoncidy), které ničí bakterie
- zeleň filtruje prach a snižuje sekundární prašnost
- zeleň má vliv na útlum hluku
- zeleň poutá a do značné míry eliminuje emise i imise z ovzduší.

5. Posouzení a popis možných negativních vlivů v průběhu realizace opatření:

Realizací projektu nejsou známy negativní vlivy na přírodu a krajinu.

6. Aktivity projektu:

Základní aktivitou projektu je praktická realizace výsadeb dřevin v krajině. Realizací projektu bude provedena liniová a extenzivní plošná výsadba dřevin v krajině. Bude vysazeno 20 ks vzrostlých stromů. Dřeviny budou vysazeny podél polní cesty a prostoru provedené revitalizace. Před zahájením výsadby, bude pozemek cesty zaměřený pomocí GPS přístroje.

7. Předpokládaná rizika realizace projektu:

Realizace projektu nenesou žádná výrazná provozní rizika.

8. Vazba projektu na strategické dokumenty:

Uskutečnění projektu je v souladu s níže uvedenými strategickými dokumenty. Provedením projektu nedojde k žádným územním změnám, změně využití území apod.

Název strategického dokumentu	Ustanovení strategického dokumentu	Popis, čím projekt přispívá k naplnění strategického dokumentu
Státní politika životního prostředí	3.1 Krajina: udržet a zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny s mozaikou vzájemně propojených biologicky funkčních prvků a částí, schopných odolávat vnějším negativním vlivům včetně změn klimatu	Vytvoření nových krajinných prvků a zlepšení stavu stávajících, zvýšení druhové a věkové pestrosti porostů stanovištně vhodnými druhy, snížení negativních dopadů intenzivního zemědělství
Státní program ochrany přírody a krajiny	3.1 Krajina: udržet a zvyšovat přírodní a estetické hodnoty krajiny	Vytvoření nových krajinných prvků a zlepšení stavu stávajících, zvýšení druhové a věkové pestrosti porostů stanovištně vhodnými druhy, snížení

		negativních dopadů intenzivního zemědělství
Státní program ochrany přírody a krajiny	3.2.2 Vodní a mokřadní systémy: - obnovit přirozené hydro-ekologické funkce krajiny a posílit schopnosti krajiny odolávat a přizpůsobovat se očekávaným klimatickým změnám	Tvorba tůní, zlepšení stavu mokřadních a nivních biotopů, výsadbystanovištně vhodných druhů dřevin a bylin
Vodohospodářská politika Ministerstva zemědělství	Podporovat snižování nepříznivých vlivů urbanizace území, zemědělského a lesního obhospodařování krajiny, na zásoby vody, podporovat obnovu ekologické stability krajiny a integrovaný přístup k ochraně vod a hospodaření s vodou	Tvorba a zlepšení stavu mokřadních a nivních biotopů, výsadbystanovištně vhodných druhů dřevin a bylin, výsadba ochranného pásma dřevin
Koncepce ochrany přírody a krajiny pro území Olomouckého kraje	Zachování a obnova biodiverzity a ekologické stability krajiny. Návrat k přírodnímu charakteru koryt vodních toků a jejich niv (revitalizace), obnovení žádoucího vodního režimu v krajině (snížení rozkolísanosti průtoků a rizika povodní), zvýšení kvality vody v tocích a obnova přírodní a estetické hodnoty vodních toků a niv	Zvýšení biodiverzity, tvorba a zlepšení stavu mokřadních a nivních biotopů, výsadbystanovištně vhodných druhů dřevin a bylin

9. Podrobný popis výsadby:

9. 1 Slovní charakteristika výsadby

Jedná se o liniovou a extenzivní plošnou výsadbu stromových a keřových porostů na pozemcích podél polní cesty a na pozemku revitalizace. Výsadby budou sestávat z odrostků stromů a keřů. Stromy budou vysazeny do jamek 40x40x40 cm. Jamky budou vykopány alespoň 14 dní před výsadbou. Liniové výsadby budou stabilizované kůlem a opatřené individuální ochranou proti okusu. Plošná výsadba bude opatřena skupinovou ochranou proti okusu (oplocenka s pletivem).

b) Konstruktivní a materiálové řešení

Stromy odrostky (nad 120 cm):

Juglans regia – 8 ks

Prunus avium – 7 ks

Pyrus communis – 2 ks

Malus sylvestris – 2 ks

Sorbus domestica – 1 ks

Keře (sazenice o výšce 0,3 – 1m):

Corylus avellana – 8 ks

Cornus mas – 9 ks

Euonymus europaeus – 6 ks

Berberis vulgaris – 3 ks

Prunus padus – 4 ks

c) Mechanická odolnost a stabilita

Liniové výsadby budou stabilizované kůlem a opatřené individuální ochranou proti okusu. Plošná výsadba bude opatřena skupinovou ochranou proti okusu (oplocenka s pletivem).

↓ Tabulka: počty jednotlivých druhů sadebního materiálu diferencované dle osazovaných ploch

Osazovací plocha číslo	Velikost osazované plochy (délka/výměra)	Parcela číslo	Stromy odrostky (nad 120 cm) počet	Keře počet	Σ
1	120 m	1001/1	15	15	30

2	875 m ²		5	15	20
		Σ	20	30	50

9. 2 Osazovací plán

↑ Mapa: Osazovací plochy vyznačené bílou a zelenou linií na podkladu ortofoto. Dotčená parcela je vyznačena žlutou linií. (Podklad zdroj: WMS ČÚZK)

Tabulka: počty jednotlivých

dřevinných druhů a keřů diferencované dle jednotlivých osazovacích ploch

Parcela číslo		1001/1		
Výměra parcely dle KN v m ²		6521		
Osazovací plocha číslo		1	2	
Velikost osazované plochy (délka/výměra)		120 m	875 m ²	Σ
Stromy odrostky (nad 120 cm)	<i>Juglans regia</i> [počet]	8		8
	<i>Prunus avium</i> [počet]	7		7
	<i>Pyrus communis</i> [počet]		2	2
	<i>Malus sylvestris</i> [počet]		2	2
	<i>Sorbus domestica</i> [počet]		1	1
Keře výška 0,3m – 1m	<i>Corylus avellana</i> [počet]	6	2	8
	<i>Cornus mas</i> [počet]	7	2	9
	<i>Euonymus europaeus</i> [počet]	1	5	6
	<i>Berberis vulgaris</i> [počet]	1	2	3
	<i>Prunus padus</i> [počet]		4	4

9. 3 Původ rostlinného materiálu

K výsadbám bude použit rostlinný materiál přednostně domácí provenience.